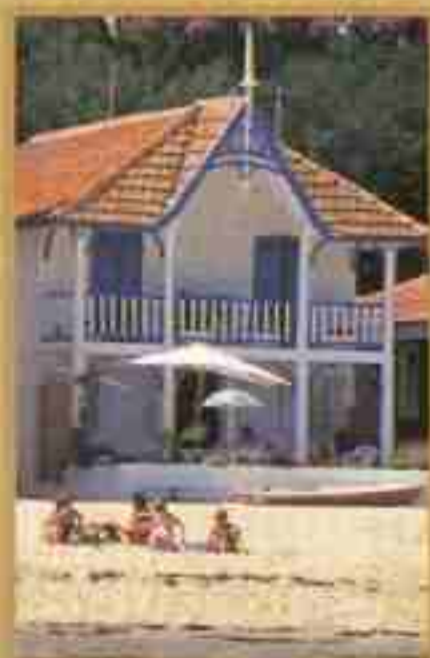

Franse wadden

In het zuidwesten van Frankrijk vind je ze opeens weer: wadden. Twee keer per etmaal stroomt de eb door een smalle opening van het Bassin van Arcachon naar de Atlantische Oceaan. Er ontstaat een gebied met uitgestrekte zandplaten, geulen en kreken, waar vogels zich verzamelen, de fruits de mer voor het oprapen liggen en bootjes droogvallen. Totdat met de vloed een vers infuus van oceaanwater volgt.

Tekst en foto's: Ton Wegman

Fransse wadden

HET BASSIN VAN ARCACHON

De zon staat op het hoogste punt. Zondagmiddag. Tientallen Franse families hebben hun boot geankerd of zijn vrijwillig gestrand en installeren zich op de Banc d'Arguin. Tijd voor Le Lunch. En daar doe je in Frankrijk niet luchtig over. Koelboxen met het formaat van een hutkoffer worden aan land gezeuld, klaptafeltjes en tuinameublementen volgen en even later wordt er culinair genoten onder kleurige parasols in de zinderende zon. Picknicken is hier verheven tot een kunstvorm die uren mag duren. Pas over zes uur komt de vloed die iedereen weer veilig naar huis zal spoelen. Na het eten strek je je uit op het warme zand voor een siësta, of ga je wat lanterfantien langs de vloedlijn. Of zoeken naar kokkels in het net drooggevalen zand. Dat is populair, want er moet straks natuurlijk weer gegeten worden. Aan de landzijde zorgen parasailers voor een gratis show: ze maken hun zweefvluchten op de thermiek vanaf de steile Dune du Pilat, de hoogste duin van Europa.

In het midden van de Banc d'Arguin is een meertje van ongeveer honderd meter doorsnede ontstaan. De ideale spartelplaats voor onze zesjarige dochter Eva, die er samen met Franse kindertjes een zeehondencreche imiteert. Aan de westkant van de zandbank slaat de lange deining zich in hoge krullers bulderend stuk op de platen. Je merkt direct het verschil, hier sta je niet uit te kijken over zee, maar over l'Océan, zoals de Fransen met een liefkozende huivering zeggen. Hier vervliegt het Noordzeegevoel in ontzag voor de oneindigheid.

Het licht midden op de dag is scherp. In de droge lucht zijn in het noorden de bunkers

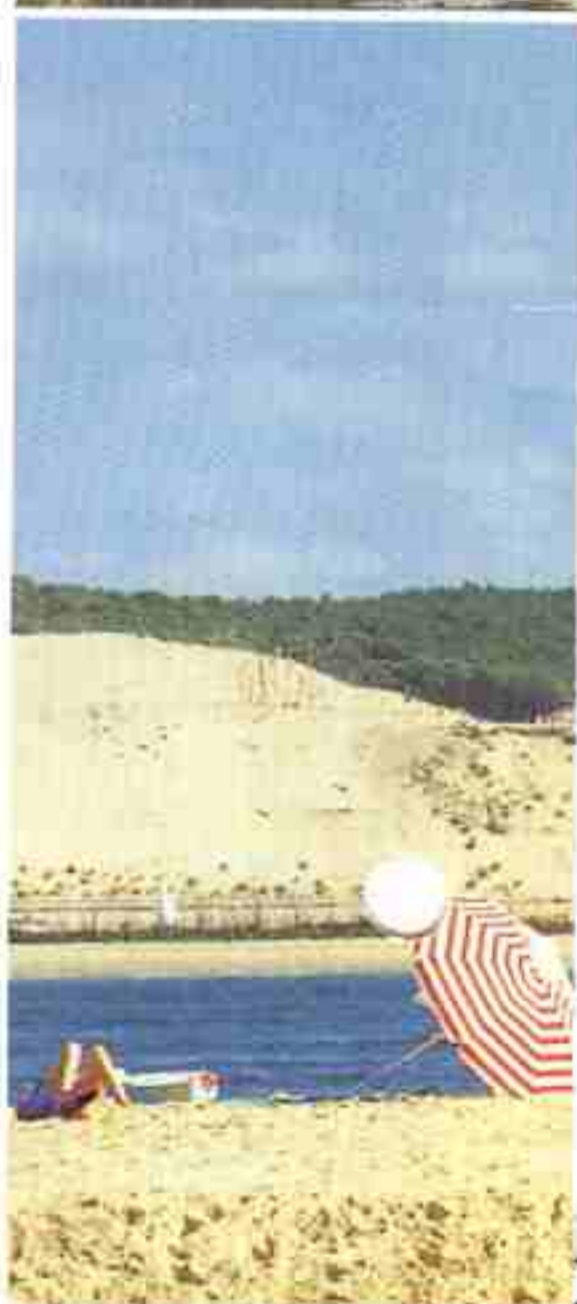
op de kop van Cap Ferret duidelijk te zien, restanten van de Atlantic Wall die de Duitsers langs de hele kust van Spanje tot Noorwegen hebben achtergelaten in hun vergeefse poging een invasie van de geallieerden te voorkomen. Op de noordpunt van de Banc vinden we het overblijfsel van een houten vissersboot. Even verderop staat een verlaten hutje van wrakhout dat we als tijdelijk strandhuisje in bezit nemen. Het uitzicht bevalt ons. We kijken uit over de monding van het Bassin die bijna twee mijl breed is. Over het water komt de harsige geur aanwaaien van de dennenbossen van Cap Ferret.

Schelpenstrandje

Al is varen op het Bassin van Arcachon betrekkelijk eenvoudig, je moet wel zorgen dat je de stroom mee hebt. Het bassin beslaat zo'n 25.000 hectare, waarvan bij eb viervijfde deel droogvalt. Het overgebleven water verzamelt zich dan in geulen en kreken die zich als een stelsel van bloedvaten vertakken. Met de vloed mee varen we op een warme, heilige dag naar het Ile aux Oiseaux. Een treffende naam, want bij hoog water verzamelen zich daar tienduizenden vogels. Het ligt midden in het bassin en afgezien van wat lage bosjes is het er schraal en zilt. Voorzichtig manoeuvreren we er door de snel ondieper wordende kreken naartoe. Vlakbij een paar oesterhutten is een schelpenstrandje, waar we voor anker gaan. Als we overboord stappen, schieten in het heldere water krabbetjes weg over de bodem. Razendsnel graven ze zich in om zich onzichtbaar te maken.

Aan de kant van Cap Ferret zijn de oude oesterhutten verbouwd tot vakantiehuisjes voor de minder draagkrachtigen. Daardoor hebben

Onder: De schamele oesterhutten op het vogeleiland Ile aux Oiseaux passen mooi bij het schrale landschap.

Pinasse

Dit platbodemscheepje met scherpe voor- en achtersteven, de pinasse, wordt voortgestuwd door een loggerzeil zonder giek.

Vroeger was dit het vaartuig van de oestervissers. Door de platte bodem konden ze lang doorvaren in het ondiepe water van het Bassin. Het woord pinasse komt van

pinus, naar het pijnboomhout waarvan de boten werden gebouwd. Er zijn de laatste jaren veel oude pinasses gerestaureerd en er wordt fanatiek wedstrijd mee gevaren. In alle dorpen rond het Bassin worden regatta's georganiseerd, die vanzelfsprekend samenvallen met de lokale oesterfeesten.

Aan de kant van Cap Ferret zijn de oude oesterhutten verbouwd tot vakantiehuis

Koelboxen met het formaat van hutkoffers komen tevoorschijn

Vogels rusten uit op het Ile aux Oiseaux.

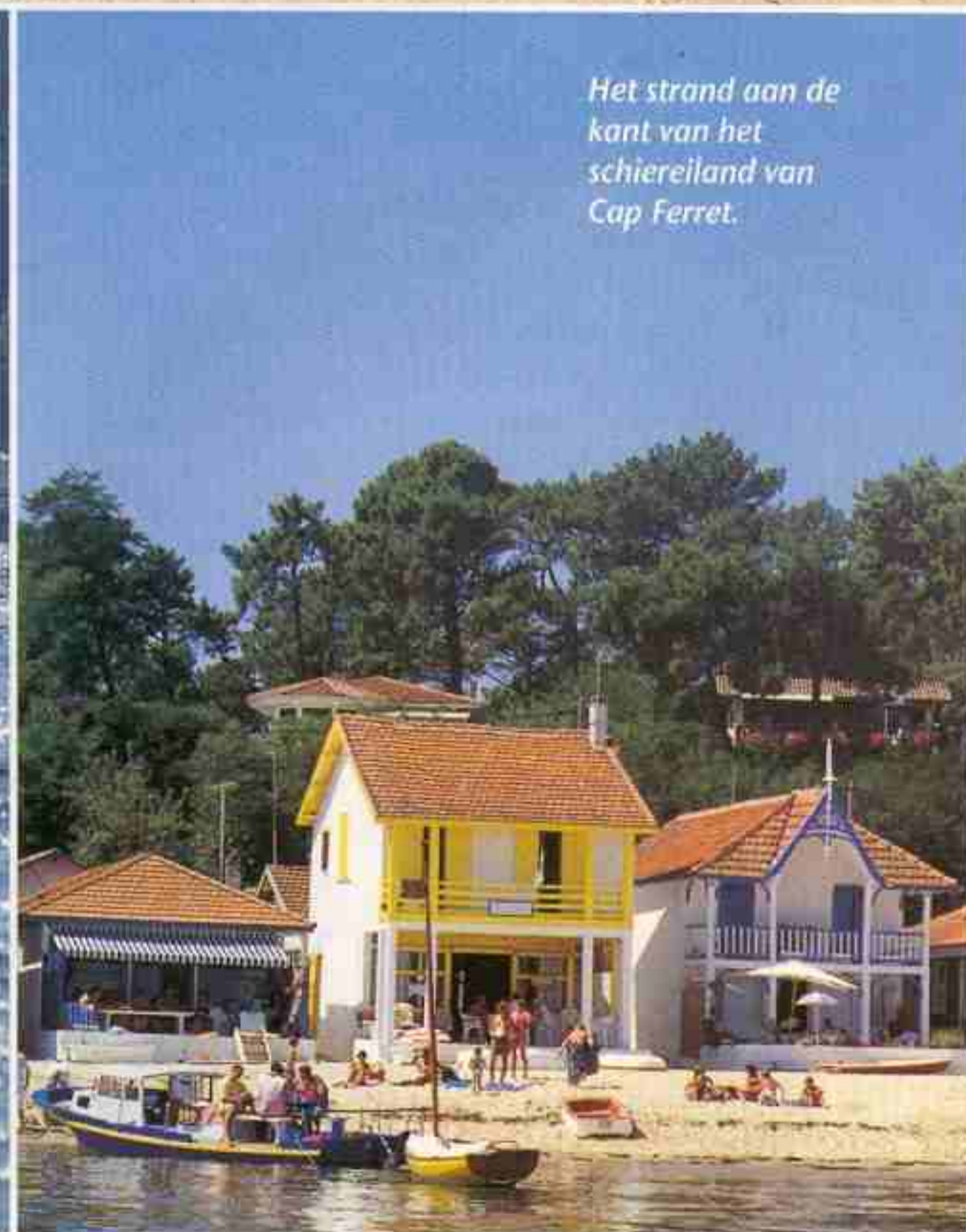
Op de achtergrond de Dune du Pilat, met honderdveertien meter de hoogste duin van Europa.

Het wrak van een vissersboot fascineert dochter Eva enorm.

Rechts: Wedstrijd van de monotypes d'Arcachon, een lokale klasse. Deze vier meter lange jol heeft veel weg van onze twaalfvoetsjol. Het is een klasse uit 1912, maar de laatste decennia beleeft de boot een grote herwaardering.

Het strand aan de kant van het schiereiland van Cap Ferret.

De twee beroemdste hutten van het Bassin lijken als vreemde insecten over de horizon te lopen.

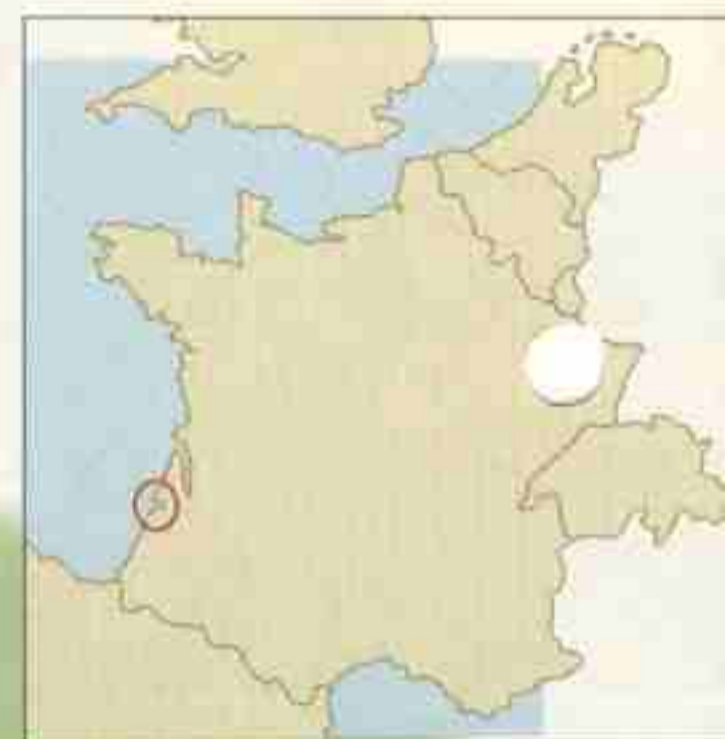
de dorpjes hun oorspronkelijke karakter behouden en L'Herbe is daarvan een van de mooiste en best bewaarde. Aan het water is er een smal strand met een weids uitzicht over het bassin. Na een wandeling door de smalle straatjes gebruiken we de lunch bij het Hotel de la Plage, dat in een houten pand met een beschaduwde veranda is gevestigd. In dit gezellige restaurant, al generaties lang gedreven door dezelfde familie, hangt nog steeds de sfeer van 1900. We bestellen een flesje droge witte wijn en natuurlijk: een dozijn oesters. Zo vers en lekker als hier hebben we ze nog nooit gegeten, dat is zeker. ♦

Een oude pinasse tussen de oesterpercelen.

Oesters

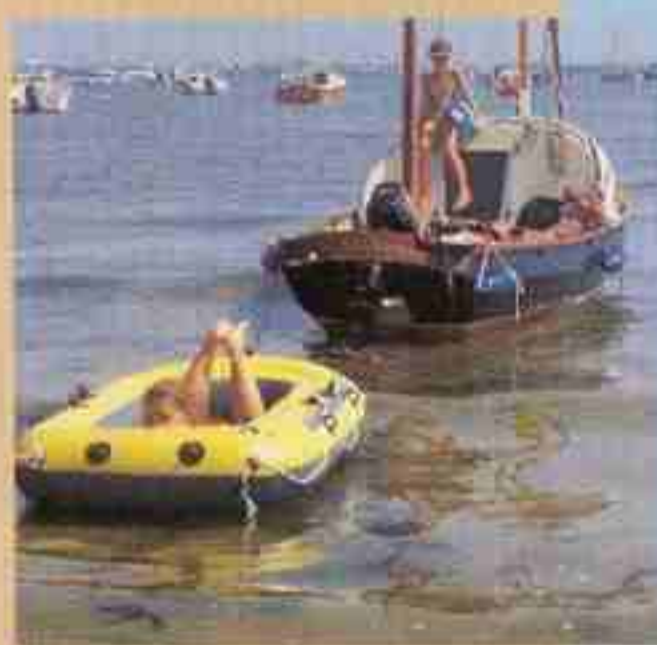
Het Bassin d'Arcachon staat vol met oesterpercelen, die allemaal met dikke stokken zijn afgebakend. In de buurt liggen de platte oesterschuiten van de vissers. De oester-teelt is arbeidsintensief, maar de schelpen gedijen prima in het schone water. De kwaliteit daarvan wordt dan ook angstvallig bewaakt. Vier lange jaren duurt de opvoeding van de oester voordat de status van delicatessen is bereikt.

Haven of anker?

Rond het Bassin van Arcachon vind je in elk dorp wel een trailerhelling (*cale* in het Frans). Wij maakten gebruik van de openbare helling in Cap Ferret, vlak bij de vuurtoren. Voor schepen die goed kunnen droogvallen, is het mogelijk om te ankeren. Zorg zelf voor goed ankergeroi, want moerings zoals in Engeland kom je niet tegen. Het prettige gevolg is wel dat het ankeren gratis is. Op sommige beschutte plekken is het moeilijk om in het hoogseizoen een vrije plek te vinden met voldoende 'zwaairuimte'. Aan de noordzijde van het Bassin doet dit probleem zich veel minder voor. Bij Ares en Andernos bijvoorbeeld is er ruimte genoeg, maar je bent dan langer onderweg naar de populaire Banc d'Arguin. Wanneer je het gebied wilt aandoen met een boot die niet kan droogvallen, dan is de stad Arcachon de enige aangewezen moge-

lijkheid. Er is een enorme marina, waar zestigvoeters, maar ook 470's een plek hebben. In het seizoen wel altijd van tevoren reserveren, want het alternatief is ankeren op de rede voor Arcachon en dat is als het maar een beetje waait behoorlijk onrustig. Voor het varen heb je als Nederlander geen bijzondere vergunning nodig, met uitzondering van de verplichte vlaggenbrief voor je boot.

Blakerend in de zon afwachten tot de vloed hoog genoeg is.

